

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19Ps/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321204077
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2022:2321204077.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, v právnej veci navrhovateľky, osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná C. F., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, I., zastúpenej opatrovníkom X.. N. F., narodeným XX.XX.XXXX, trvale bytom D. ulica XXXX/XX, T., o návrhu navrhovateľky na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, takto

r o z h o d o l :

I. C. F., narodenej dňa XX.XX.XXXX sa č i a s t o č n e n a v r a c i a spôsobilosť na právne úkony.

II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu v Trnave, číslo konania XXNc XX/XX-XX, zo dňa 22.07.1986.

III. Súd obmedzuje C. F., narodenú dňa 08.06.1949 spôsobilosti na právne úkony tak, že táto n i e j e spôsobilá:

- nakladať s finančnými prostriedkami nad 20 Eur mesačne, s výnimkou nakladania s 13. starobným dôchodkom vyplácaným Sociálnou poisťovňou, mimoriadnymi štátnymi sociálnymi dávkami, vyplácanými nad rámec mesačného starobného dôchodku, s ktorými finančnými prostriedkami je oprávnená nakladať bez obmedzenia v celom rozsahu,
- disponovať s hnutelným či nehnuteľným majetkom, uzatvárať majetkovoprávne a akékoľvek iné zmluvy, rozhodovať o nakladaní so svojim majetkom, uskutočňovať dedičské právne úkony,
- rozhodovať o mieste svojho trvalého či prechodného pobytu, rozhodovať o sociálnej detencii,
- na právne úkony týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti, vrátane odmietnutia poskytovania zdravotnej starostlivosti, rozhodovania o potrebe zdravotnej starostlivosti a spôsobe, čase a mieste liečby, hospitalizácii, rozhodovania o vstupe, umiestnení a výstupe zo zdravotníckeho zariadenia, dania informatívneho súhlasu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
- na právne úkony vo vzťahu k súdom, polícii, prokuratúre a iným štátnym orgánom a inštitúciám, orgánom miestnej štátnej správy, orgánom územnej i záujmovej samosprávy, orgánom špecializovanej štátnej správy a vystupovať samostatne pred týmito orgánmi a inštitúciami,
- preberať poštové zásielky, vrátane zásielok do "vlastných rúk",
- byť volený do Národnej rady Slovenskej republiky, orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov a samosprávy.

IV. Uznesenie Okresného súdu Galanta, číslo konania 12Ps/2/2021-29, zo dňa 16.03.2021 z o s t á v a v platnosti a účinnosti v celom rozsahu.

V. Súd priznáva K.. K. B., znalcovi z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria za účasť na pojednávaní dňa 23.05.2022 odmenu a náhradu hotových výdavkov v celkovej výške 63,73 Eur.

VI. U p r a v u j e sa uctáreň tunajšieho súdu, aby po právoplatnosti tohto rozsudku sumu vo výške 63,73 Eur poukázala na účet znalca: K.. K. B., vedený v Slovenskej sporiteľni, a.s., číslo účtu.: IBAN: SK72 XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, variabilný symbol XXXXXXXXX, a to zo štátnych prostriedkov.

VII. Slovenská republika n e m á nárok na náhradu trov konania.

VIII. Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 25.10.2021 C. F. požiadala o navrátenie spôsobilosti na právne úkony. Uviedla, že má učňovku, je vyučená frézarka. Pracovala na žeriave v D.. Naďalej chce bývať v domove dôchodcov v I.. Chce sa sama pohybovať, sama chodiť do kostola tak, aby netrpela menejcennosťou.

2. Opatrovník X.. N. F. doručil súdu správu lekára K.. N. I., ošetrujúceho psychiatra C. F.. Zo správy vyplýva, že menovaná je psychiatricky liečená a opakovane hospitalizovaná pre schizofrénnu chorobu od roku 1983. Je inštitucionalizovaná od 07.10.1988. K chorobe je nekritická, odmieta užívať perorálne lieky, preto užíva injekčnú formu. V klinickom obraze manifestuje postprocesuálny defekt osobnosti ako následok duševného ochorenia, ktorý jej znemožňuje profesné uplatnenie a je odkázaná na pomoc druhej osoby. Vyžaduje dohľad aj pri bazálnych sociálnych úkonoch. Jedná sa u nej o ireverzibilný proces s nepriaznivou prognózou.

3. Na pojednávaní 20.01.2022 sa zúčastnila navrhovateľka i jej opatrovník. Navrhovateľka zotrvala na návrhu. Chce byť slobodnejšia. Slobodne navštíviť cukráreň, kostol. Naďalej by bývala v DSS v Seredi. Taktiež by naďalej chcela mať opatrovníka, ktorý by jej pomáhal. Mohol by to byť aj synovec. Opatrovník navrhol znalecké dokazovanie, keďže iba lekár bude vedieť riadne posúdiť, či je návrh opodstatnený. On osobne je toho názoru, že teta je samostatne mysliača, má výbornú pamäť, vie počítať, čítať, vie sa porozprávať o všetkom, teda v bežnom živote sa javí ako bez diagnózy. Avšak podľa lekárskej správy trpí psychiatrickou diagnózou, preto sa domnieva, že aspoň minimálne navrátenie spôsobilosti je opodstatnené.

4. Súd na pojednávaní 20.01.2022 poučil osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná o možnosti ustanoviť si dôverníka a uskutočnil jej výsluch. Na úvod uviedla, že by chcela, aby bola prítomná sestra z Ostravy. Súd poučil, že si môže zabezpečiť jej účasť a požiadal opatrovníka, aby túto skutočnosť sestre navrhovateľky oznámil. Opatrovník uviedol, že táto vie o konaní a možno by aj rada prišla. Sú s navrhovateľkou v pravidelnom kontakte. Vždy si ju berie k sebe v lete približne na 10 dní. Navrhovateľka odpovedala na otázky a svoje odpovede rozvíjala. Uviedla, že vie prečo bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Bývala sama na dome, potulovala sa, nebola doma, tak jej zobrali svojprávnosť. Bolo to v 88. Netrpí však duševnou poruchou. Sama chodila do kostola. Všetko si robí sama, je samostatná. Navštevuje psychiatra, K.. N. I.. Nebola u neho asi rok. Každý mesiac jej pichá sestrička injekcie. Berie jeden liek na tlak a injekcie, aby sa nezbláznila. Žije v I. v domove dôchodcov. Sú 3 na izbe. Nedostáva „do ruky“ nič, ale 60 Eur dostáva na nákup. Je poberateľkou invalidného dôchodku 380 Eur mesačne, nevie celkom presne. Vlastní polovicu domu vo Zvončine. Štvrtinu má sestra a štvrtinu má sestrina dcéra. Sestra platí dane a je tam podnájomník. Rada pozerá televízor, politiku, idú na prechádzku, fajčí päťkrát za deň. Voliť by chcela. Chce navrátiť spôsobilosť, aby mohla chodiť sama do kostola. Trvalý pobyt má v DSS v I.. Zdravotnú starostlivosť odmietla. Bolel ju z liekov žalúdok, ale proti injekcii nič nemá. Poštu dostáva od sestry, synovca. Hlavné mesto Slovenska je Bratislava. Prezidentkou je Zuzana Čaputová. V správach sú samé nehody, zemetrasenia, parlament rokuje o „kovide.“ Nemyslí si o sebe, že by bola dôverčivá. Nejaký čas by ostala v starobinci a po nejakých 5 rokoch by sa rada presťahovala na chalupu.

5. Opatrovník sa vyjadril k výsluchu tak, že DSS, v ktorom je navrhovateľka umiestnená sú dve časti. V jednej sa nachádzajú klienti bez diagnózy, resp. obmedzení čiastočne spôsobilosti na právne úkony. Títo majú slobodu pohybu, samozrejme, berúc do úvahy protipandemické opatrenia. V druhej časti sú klienti s ťažkou diagnózou, v porovnaní s tetou a tí pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Z uvedeného dôvodu chápe, čo mieni docieľiť jeho teta. Nemyslí si, že by navrhovateľka bola dôverčivá. Dokonca, aj darčeky, ktoré kupuje rodine, sú racionálne. Sestra navrhovateľky v V. súhlasí s navrátením spôsobilosti na právne úkony. Sestra navrhovateľky žijúca v R. s tým nesúhlasí. V rodine sú majetkové spory. Sestra v R. sa obáva, že keď sa navráti navrhovateľke spôsobilosť, táto prevedie majetok na sestru v V.. V minulosti sa stalo, že navrhovateľka bola vlastníčkou 3 RD, s tým, že 1 bola prevedená na sestru v R. a 1 vlastnila

sestra v V.. Predmetný prevod súd schválil. Následne, približne pred 2 rokmi, vtedajší opatrovník, teda otec súčasného opatrovníka, chcel previesť 1, ktorá zostala vo vlastníctve tetu na jej sestru v R., ktorá do nehnuteľnosti investovala. Súd to však zamietol. Navrhovateľka sa vyjadrila, že bola obratá o majetok, že sa malo jednať o darovanie, s ktorým však ona nikdy nesúhlasila. Jedná o rodičovský dom vo U., ktorý je však v schátranom stave, je tam aj podnájomník. Opatrovník uviedol, že má za to, že by bolo vhodné obmedziť tetu v rozsahu poskytovania zdravotnej starostlivosti, sociálnej starostlivosti, jej pobytu. Rovnako má miernu obavu v tom, či je spôsobilá posúdiť všetky aspekty vlastníctva, teda či by neohrozil prevod na tretiu osobu. Teta nie je schopná žiť samostatne.

6. Uznesením č. k. 19Ps/18/2021-21 zo dňa 28.01.2022 súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, z odvetvia psychiatria a za znalca ustanovil K.. K. B..

7. Zo znaleckého posudku č. 19/2022 zo dňa 15.03.2022, ktorý bol vo veci vypracovaný ustanoveným znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvia psychiatria MUDr. K. B., vyplýva, že návrh je čiastočne dôvodný. Vyšetrovaná C. F. trpí schizofréniou paranoidnou s defektom osobnosti F 20.0. U menovanej došlo k relatívnej stabilizácii jej zdravotného stavu, preto je možné odporučiť zmenu z režimu pozbavenia spôsobilosti na právne úkony do režimu obmedzenia spôsobilosti. Menovaná nie je schopná udeliť súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, s poskytnutím sociálnej služby, finančnými prostriedkami nad sumu 5 Eur denne (orientačne), uzatvárať akékoľvek zmluvy na plnenie, rozhodovať o nakladaní s majetkom, vystupovať pred orgánmi štátnej moci, štátnej správy ako i výkonnej moci, kandidovať vo voľbách a byť volený, preberať poštové zásielky do vlastných rúk. Menovaná nie je schopná komplexne zmysel súdneho konania, z hľadiska psychiatrického. Pri citlivom a empatickom prístupe a s použitím jednoduchších vyjadrovacích prostriedkov môže aspoň čiastočne zakceptovať navrhnutú zmenu režimu, čo by jej mohlo umožniť ňou požadované samostatné návštevy kostola, manipuláciu s istou finančnou hotovosťou pre vlastnú potrebu, dovolenky v domácom prostredí. V lehote 6 mesiacov nie je možné očakávať zlepšenie jej stavu.

8. Dňa 05.05.2022 bolo súdu doručené podanie sestry navrhovateľky N. C., z V., ktorá má za to, že stav jej sestry pod liekmi je normálny. Sama chodí do kostola, nakupovať. Sestra chce naďalej bývať v domove dôchodcov v I.. Chce chodiť na dovolenku na chalupu. Vadí jej, že nedostane peniaze do ruky, nemôže si kúpiť ani cigarety. Má ukončenú strednú školu, bola najlepšia matikárka. Priložila listy a pohľadnice od sestry.

9. Z vyjadrenia Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb pre dospelých v I. zo dňa 20.05.2022 vyplýva, že navrhovateľka je v starostlivosti zariadenia celoročnou pobytovou formou. Denný režim pozostáva z rannej hygieny, raňajok, ranného cvičenia, doobednajskej aktivity, obeda, poobednajskej siesty, poobednajskej aktivity, večere, vlastnej organizácie času, večernej hygieny. Má VI. stupeň odkázanosti. K personálu sa správa podľa aktuálneho psychického stavu. Je schopná nekontrolovateľne vyfajčiť celú krabičku cigariet za pár hodín. Po dohode s opatrovníkom dostáva denný prídel cigariet 5 kusov. Agresívne správanie sa prejavuje verbálne. Do spoločenských aktivít sa zapája podľa nálady. So spolubývajúcimi vychádza dobre, je nekonfliktná, nevyhľadáva sporné situácie.

10. Na pojednávaní dňa 23.05.2022 súd uskutočnil výsluch znalca, K.. K. B.. V celom rozsahu sa pridrжал záverov v znaleckom posudku. K jeho vypracovaniu došlo na základe vyšetrenia v zariadení, v ktorom je umiestnená dňa 10.03.2022, doručenej spisovej dokumentácie a z relevantnej zdravotnej dokumentácie. Po zhodnotení stavu bolo možné, z hľadiska psychiatrického, odporučiť súdu zmenu režimu z úplného pozbavenia spôsobilosti na právne úkony smerom k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony tak, ako je vedené aj v záveroch posudku. Opatrovník kontaktoval telefonicky DD a DSS v I., za účelom zistenia informácie, ohľadne výšky pravidelného poplatku za sociálne služby a ohľadne výšky dôchodku navrhovateľky a zistil nasledovné. Mesačná úhrada je vo výške 224,70 Eur za 30 dní a za 31 dní v sume 232,19 Eur. Starobný dôchodok má vo výške 355,40 Eur od 01.01.2022. Rozdiel medzi dvoma sumami je 130,70 Eur. Pri úhrade za 31 dní je to suma 123,21 Eur, bez liekov. Táto suma zahŕňa poskytovanie sociálnych služieb, bývanie, stravu, odkázanosť, upratovanie, atď. Úhrada za lieky je variabilná. Za zostatok približne 60 Eur sa robia nákupy (malinovky, hygienické potreby, cigarety). V depozite má 102,61 Eur.

11. Súd na danú vec aplikoval nasledovné právne normy:

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník v platnom znení, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

Podľa § 231 zákona č. 161/2015 Z. Z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

Podľa § 240 ods. 3 CMP, rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná. Osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže požiadať, aby jej súd doručoval všetky písomnosti v konaní.

Podľa § 243 ods. 1 CMP, súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

Podľa § 243 ods. 2 CMP, súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhliadne.

Podľa § 243 ods. 3 CMP, ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vyslúchne ju súd vždy.

Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

Podľa § 249 ods. 1 CMP, ak sú dôvody na zmenu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony alebo na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, súd rozsudkom skôr vydaný rozsudok zmení alebo zruší.

Podľa § 250 ods. 1 CMP, súd zabezpečí uloženie rozsudku o spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín.

Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

12. Na základe vykonaného dokazovania, pri aplikácii vyššie citovaných noriem, súd dospel k záveru, že návrh C.O. je čiastočne dôvodný. Menovaná žiada navrátenie spôsobilosti na právne úkony. Znaleckým dokazovaním bolo zistené, že psychický stav C. F. je pod vplyvom liekov síce stabilizovaný, ale znalec i naďalej odporúča obmedziť menovanú spôsobilosti na určité právne úkony. Je potrebné zdôrazniť, že súčasná právna úprava ani neumožňuje osobu pozbaviť spôsobilosti na právne úkony, je možné len presne vymedziť právne úkony, pri realizácii ktorých bude osoba obmedzená spôsobilosti na právne úkony. Z návrhu menovanej vyplýva, že sa cíti menejcenná tým, že je pozbavená spôsobilosti. Rada by chodila sama do kostola, nakupovať. Rada by nakladala s určitou finančnou hotovosťou. Z jej výsluhu vyplýva, že nie je kritická k svojmu zdravotnému stavu. Uviedla, že netrpí duševnou poruchou. Uvádza, že je samostatná, plánuje po nejakých piatich rokoch presťahovanie na chalupu. Pritom opatrovník uviedol, že nie je schopná žiť samostatne. Vo vyjadrení Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb pre dospelých v I. sa uvádza, že nekontrolovateľne vyfajčí krabičku cigariet. K personálu sa správa podľa aktuálneho stavu. Býva verbálne agresívna. Uviedla, že odmietla liečbu, čo zdôvodnila tým, že ju z liekov bolel žalúdok, ale proti injekcii nič nemá.

13. Súd čiastočne navrátil C. F. spôsobilosť na právne úkony vo výroku I. Vo výroku II. súd zmenil rozsudok, ktorým bola menovaná pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Vo výroku III. súd vymedzil jednotlivé právne úkony, pri realizácii ktorých bude menovaná obmedzená spôsobilosti na právne úkony. Je odkázaná na poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení. Je potrebné zabezpečiť u menovanej kontinuálne poskytovanie zdravotnej starostlivosti a liekov, ktoré sú nevyhnutné pre stabilitu psychického stavu pani F.. Nie je schopná si vybaviť úradné záležitosti, spravovať majetok. Súd považoval za potrebné umožniť vyšetrovanej nakladať s čiastkou 20 Eur mesačne, ktorá je primeraná

ako vreckové, keďže celá starostlivosť je zabezpečovaná v domove dôchodcov. Súd vychádzal z výšky jej starobného dôchodku a výšky ceny za sociálne služby tak, aby zostalo dostatok prostriedkov na nákup cigariet a ostatných vecí, podľa pokynov opatrovníka. Menovaná bude oprávnená samostatne nakladať s 13. starobným dôchodkom vyplácaným Sociálnou poisťovňou, mimoriadnymi štátnymi sociálnymi dávkami, vyplácanými nad rámec mesačného starobného dôchodku. Tento rozsah je podľa názoru súdu postačujúci k zabezpečeniu ochrany C. F., ako aj v záujme verejnosti.

14. S poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.03.2017 č. PL. ÚS 2/2016-108 je prekážkou volebného práva len také obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, ktoré sa výslovne v súdnom rozhodnutí viaže k právu dotknutej osoby voliť. Z citovaného nálezu vypláva (najmä bod 109 a nasl.), že Európsky súd pre ľudské práva akceptoval existenciu legitímneho cieľa, na základe ktorého môže zákonodarca pristúpiť k obmedzeniu volebného práva, u osôb ktorých spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, a to zabezpečiť, aby na demokratickom rozhodovaní mali účasť len osoby, ktoré sú spôsobilé posúdiť dôsledky svojich rozhodnutí a ktoré sú schopné rozhodovať sa uvedomelo a uvážene (rozsudok ESĽP vo veci O. J. v. K. z 20. 5. 2010, sťažnosť č. XXXXX/XX, bod 38). Z uvedeného rozhodnutia ESĽP vyplýva, že automatické a všeobecné obmedzenie volebného práva osôb, u ktorých boli splnené podmienky obmedzenia spôsobilosti na právne úkony je neprípustné bez toho, aby súdy osobitne skúmali ich spôsobilosť porozumieť významu, účelu a účinkom volieb, a teda, aby obmedzenie volebného práva bolo preskúmané súdom v osobitnom konaní. Z uvedeného dôvodu súd osobitne skúmal schopnosti A. J. chápať význam volebného práva, volieb. Menovaná je v zmysle záverov v znaleckom posudku zo psychiatrického hľadiska nespôsobilá kandidovať do volieb. Na základe uvedeného ju súd osobitným výrokom obmedzil spôsobilosti byť volený do Národnej rady Slovenskej republiky, orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov a samosprávy.

15. Vo výroku IV. súd vyhlásil, že rozhodnutie, ktorým bol ustanovený opatrovník zostáva v platnosti a účinnosti v celom rozsahu.

16. Vo výroku V. a VI. súd rozhodol o odmene znalca za účasť na pojednávaní dňa 23.05.2022 a zadal pokyn účtárni tunajšieho súdu, aby previedla príslušnú čiastku na jeho účet.

17. S poukazom na ustanovenie § 251 ods. 1 CMP súd rozhodol vo výroku VII., že štát nemá právo na náhradu trov konania.

17. O trovách konania súd rozhodol vo výroku VIII. v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).